

DARBININKAS

Išrodo mums, jog nėra labiau pageidaujamo, kaip to, kad daugintūs skaičius tų, kurie gali ant gero sunaudoti savo raštiskus gabumus ir kad geri laikraščiai kuodidžiausia išsiplatintų, taip kad kiekvienas kasdieną turėtų gero skaitymo kuriame pamokinama, sustiprinama ir pakeliama krikščioniškos dorybės.
Popiežius Benediktas XV.

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui stėigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiu yra gryoji ir tikroji katalikiškoji spauda.
Popiežius Pijus X.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sajungos. Tel. 620 So. Boston. No 87 129

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 27 d. 1916 m.

Lietuvos reikalai.

INTELIĞENTIJA IR APSVIETIMO STOVIS VOKIEČIŲ UŽIMTOJE LIETUVOJE.

Inteligentija iš Lietuvos išbėgo. Kad išbėgo su rusais tie, kurie emė valdiškąsias algas emeritūrą, dar galima suprasti, bet ko-gi bėgo privačiai žmonės?

I kokias tris savaites po užėmimo Vilniaus man nuvažiavus į Lietuvą, Marijampolėje radau išsvietikų tik vieną lietuvį inteligentą p. Bartlingį, aptiekorį. Aptieka atidaryta, bet laike užėmimo vokiečių žmogus daug nukentėjęs. Vokiečių kareiviai išgėrė vynu ir nemokėję. Iš kunigų buvo kun. Uogintas, du jaunu kunigėliu ir privatiniai gyvenę Marijampolėje kun. Michnevičius, kadais buvęs gimnazijos prefektas. Marijampolėje buvo taip pat ir Lūdvinavo kunigas, nes Lūdvinavo dabar nėra — sušaudytas ir sugriautas. Kalvarijoj taip-gi nieko nėra, nes ir Kalvarija sušaudyta. Pilviškiai sudeginti iki upei Pilvės. Bažnyčia ir namai anapus Pilvės stovi. Kunigas su vikarais liko. Vilkaviškis su Virbaliumi taip-gi — mažai nukentėjusiu, bet apart kunigo Dabrilos, kurs dabar, vyskupo nesant, rėdo Seinų dioclezija, ir jo vikarą, kitų inteligentų ir čia nėra jokiu. Virbalio klebonas Saurusaitis paimtas vokiečių nelaisvės. Naumiestis apgriautas. Ir čia nieko nėra. Kaimų mokytojai, kiek girdėjau, daugiausia taip-gi išbėgo su rusais.

Nuvažiavau į Kauną radau ten vieni vieną svietikų inteligentą, spaustuvinką p. Banaitį. Knygynas atidarytas, mašinos stovi, tik nėra kam pirkti ir nėra ką dirbti. Iš kunigų... čia liko vienas kunigas Šova pas Bernadinus ir kanauninkas Pacvičius, vadinas save lenku, prie katedros. Liko ir pora jaunesnių kunigėlių. Diena prieš mano atvykimą Kaunan, grįžo iš Vilniaus ir kunigas pralotas Dambrasukas.

Pralotas Dambrasukas pasakojo, kad Vilniuje likę daugiau lietuvių niteligentų. Čia jie sutarę pasidalinti: vieni važiuoti su rusais, kiti pasilikti. Vilniuje vokiečiai užspėjo kelis inteligentus ir kunigus iš Lietuvos ir Zemaitijos, ar tai nespėjusius pasmukti, ar atsikvošėjusius nuo baimės. P. Dovydaitis, "Vilties" redaktorius, girdėjau, buvo išleistas iš Vilniaus ir tėviškę. Veiverių prefektas grįžo iš Vilniaus ir Marijampolę ir ten susirgo. Pradėjome kalbėti apie steigimą mokyklų.

Ponas Banaitis pranešė, kad Kaune jie pradėję organizuoti lietuvišką (!) gimnaziją kartu su žydais. Keliasdešimtys mokinių jau užsirašę. Kas lietuviškai, lietuviškai, o tuli dalykai galėsią būti išguldomi ir rusiškai (!) Viskas einą gerai, tik

netur lietuviškų rankvedžių, kaip ir ufojūpou imjau riauš. Pirmiausia reikia skirti direktorius, kurs gimnaziją organizuoti. Visam Kaune ir direktorius gali būti tik du kandidatu — kun. Dambrasukas ir p. Banaitis. Vienas ir kitas atsakė. Kun. Dambrasukas atsakė, jis negalės būti direktoriumi, kadangi į gimnaziją bus priimta daugiau žydų, nei lietuvių. Ponas Banaitis atsakė, jis neturįs ganėtinų moksliškų kvalifikacijų.

Kun. Dambrasukas tarė: "Steigkime tad, taip kaip vilniečiai sumanė, visoje Lietuvoje tik vieni vieną gimnaziją mieste Vilniuje. Daugiau neįstengsime!"

Aš užprotestavau patėmydamas, kad gimnazijas būtinais reikia atidaryti Kaune ir Marijampolėje, pradžioje nors po ketures klesas. Valdiškoji Marijampolės gimnazija, iškrausėis iš ten vokiškąjį karės ligoibutį stovi tuščia, žydukai daug langus, įlindę per išmūstus langus knygyną drasko vynioti silkėms. Reikia gimnazijos mūrą gelbėti.

Kiekvienoje gubernijoje po gimnaziją, nors po keturias klesas, ne, tai negalimas daiktas — tarė mano draugai — tiek pajėgų neikuomet neturėsime.

Vokiečiai, užėmę Zemaitiją ir Lietuvą, manė lietuvius užganėdinsią vien tolimis tikėjimiskomis koncesijomis — emė garsinti, būk gražiąsias rusų atimtasias bažnyčias ir bažnytinis turtus, ir urėdus Lietuvoje taikę skirti daugiausia vokiečius katalikus, tarp kurių pakliuvo ir daugybė lenkų poznaničių, į pradines mokyklas rengę jau katalikus mokytojus ir katalikiškųjų žinoma, vokiečių kalboje.

Eilė vienok faktų, minėtinai, kad rusus toliau neįstengė nuvaryti, kad Lenkijoj lenkams turėjo duoti mokyklų koncesijas, kad pamatė, jog lietuviai ir prie rusų turėjo savo lietuviškas pradines ir vidurines mokyklas ir t. p. ta eilė faktų privertė vokiečius Lietuvoje politiką perkeisti. Remdamasi tuo, būk Lietuvoje gyventojai yra maišyti — lietuviai, balturisiai, lenkai, žydai, vokiečių valdžia paskelbė, leisiantį kiekvienai tautai steigti savas mokyklas: lietuviams lietuviškas, lenkams lenkiškas, žydams vokiškas. Dar gruodžio mėnesyje valdžia ieškojo Prūsiose dvidešimt penkių mokytojų vokiečių žydiškoms Lietuvoje mokykloms.

Aš klausiu vieno valdininko, ant kokių principų jie mano remti mokyklų steigimą Lietuvoje ir mokytojų skyrimą ir užlaikymą? — Kiekvienas sodžius, valsčius, miestelis, miestas arba miesto kvartalas, aiškiu n jisai man, spręš, kokioj kalboj nori turėti ir užlaikyti mokyklų ir tokios mokyklų užlaikymui mokės mokėsnius. Kas turės lėšas, galės steigti ir privalės mokyklas. Mokymas bus privestinas.

Apie pradžią sausio mėnesio lietuviai turėjo atidengę gimnaziją Vilniuje su apie 60 mokinių; atidengė

taip-gi gimnaziją Kaune ir rengė atidengti Šiauliuose, Telšiuose, Marijampolėje, mokytojų seminarijas Panevėžyje, Veiveriuose. Vokiečiai mano, kad toliau kiekviename paviete turėsią būti įsteigta po mokytojų seminariją.

Vokiečių valdžia, (kaip sakiau,) steigia ir stegs visur vokiškas mokyklas vokiečiams ir žydams. Lenkai pradžioje sausio turėjo dvi gimnazijas Vilniuje, o po miestus ir miestelius, labiausia Vilniaus gubernijoj, steigė visur pradines mokyklas. Lietuviškasis generalis Šelpimo nuo karės nukentėjusių komitetas per savo valdybą, Smetoną ir kunigą Dogelį, viešai paskelbė, kad pinigai Vevey komiteto siunčiami per administratorių kun. Michalkevičių Vilniaus lenkiškajam komitetui, yra vartojami steigimui tokių lenkiškų mokyklų Lietuvoje. Lenkai pasauliui skelbia, kad vieną trečdalį siunčiamųjų į Vilnių Vevey komiteto pinigų reikią duoti lietuviški kalbantiems Lietuvos gyventojams. Vilniaus lenkai nė to nedara, tik visur steigia už tuos pinigus lietuviams lenkiškas mokyklas. Tūpestingiausia užsiimas tuomi tulas Vilniaus gubernijos lenkas - dvarponis Zejczkowski, kurs viešai garsinas, iš kokio šaltinio eina lenkiškoms mokykloms pinigai. Žmonėms jis sakas: "leiskite vaikus į lenkiškąsias mokyklas, nes lietuvių neįsėdarys, nieko, jie neturi nė mokytojų, nė pinigų."

Vilniuje, kaip Lietuvos universiteto murosse lenkai atidarė lenkišką liaudies universitetą, o pastaruojai laiku inteiškė vokiečių valdžiai memorialą, kad valdžia leistų ir Vilniuje, taip kaip Varšavoje, atidaryti lenkišką universitetą. Lietuviams ir balturisiams jie galėsią išteigti čia katedras lietuviškiosios ir balturisiškiosios kalbos, panašiai kaip yra lietuviškosios kalbos katedra Krakovo universitete.

Toks tai yra dabar padėjimas Lietuvoje apsvietimo. Lietuviai ir galėtų šį-tą daryti, bet neturi nė rankvedžių, nė žmonių, nė pinigų. Vokiečiai sakos: "Lietuviai yra tik Bauervolk (valstiečių tauta), daugiau niekas." Amerikiečiai, gelbėkite Lietuvą!

J. Jonila.

(Iš "Draugo")

APIE LIETUVĄ.

"Kuryer Polski" paduoda žinių apie nukentėjusius Suvalkų gubernijos pavietus. Ruso, jog Kalvarijos pavietas nukentėjo del karės baisiai. Nekurie to pavieto kaimai pavertsi į pustyne. O laukai 1915 m. buvo išriausti revais. Kalvarijos miestas turėjęs 14,000 gyv., k ir-gi išgriautas. Marijampolės pavietas tai vienas baisiausiai nukentėjusių pavietų Suvalkijoj. Didesnė kaimų dalis išnaikinta. Visas pavietas daro labai liūdną įspūdį. Pats miestas labai apgriautas.

Štabinas skaudžius karės smugius panešė. Iš Štabino ir apielinkijų vokiečiai surinko gyventojus ir išsiuntė Vokietijos gilumon. Išvežė ir kunigą. Iš viso iš čia vokiečiai išvežė apie 4.000 žmonių.

LIETUVIS ŽYDŲ UŽTARYTOJAS.

Birželio 9 d. Rusijos Dumoj buvo svarstomas ūkininkų klausimas. Tai kalbėjo ir lietuvių atstovas N. O. Januškevičius. Bekalbėdamas apie ūkininkų teisių praplatinimą ir Lietuvos autonomiją išrado reikalingu užtarti žydus ir juos paguosti. Pasakė:

"Ar sugrįžęs žydas ras tą, kad jį žiūrėtų, kaip į pilnateisį žmogų? Ne, jis, turbūt, ras išbiurintą sinagogą (oskverniuonųjų sinagogų) ir išgėdintas savo seseris."

Laisvamanių atstovui gaila, kad žydų sinagogos biauromos ir žydės išgėdinamos, o kad lietuvių šventyklos ir sesers nukentė, tai apie tai nereikia Valstybės Dumoj užsiminti. Ale ką čia kalbėti, laisvamaniams džiaugsmas, kad bažnyčios biauromos, griaujamos. Tas pat jiems rūpi daryti.

REIKIA ATLYGINTI UŽ NUOSTOLIUS DEL KARĖS.

Rusijos finansų komisija peržiūrėjo isatymo projektą kaslin atlyginimo nukentėjusiems del karės. Komisija pripažino reikalą atlyginti.

NUBAUDĖ LIETUVI.

Montelloj, Mass. buvo suareštuotas Juozas Krušas. Užsimokėjo \$10 už girtuokliavimą ir \$5.00 už darymą netvarkos. Kotrina Zeloviciūtė teisejui paliūdijo, jog minėtasai Krušas nešvariai jai kalbėjo.

STATYDINA KNYGYNĄ IR SALE.

Cleveland, Ohio. — Šis miestas išleis naujoms viešoms įstatomoms \$4.500.000. Nugriovė senąjį miesto salę ir toj vietoj statydys knygyną už \$2.000.000. Taip-gi pradėdama statyti Convention Hall, kuri atseis \$2.500.000.

REIKALAUJA PERSISKYRIMO.

Cleveland, Ohio. — Jacob Lang pareikalavo persiskyrimo nuo savo pačios. Teisejui pasakė, jog jo pati per 4 metus pagamino tik 10 kartų pusryčius.

PIENAS VIETŲ SVAIGALŲ.

Minneapolis, Minn. — Minneapolis Steel and Machinery kompanija duoda dykai savo darbininkams pieno kiek tik nori. Duoda laike pietų. Tas daroma todėl, kad sulaiykty darbininkus nuo ėjimo į salianus. Per pietus į dirbtuves kasdien atvežama 500 kvortų pieno. Tai sako, jog kompanijaj tuomi pasisekė sulaiykty daug darbininkų nuo salianų.

KARDINOLO GIMIMO DIENA.

Baltimore, Md. — Kardinalui Gibbonsui liepos 23 d. sukako 82 metų. Pasikalbėjimose su atsilankiusiais jis užsiminė, jog šioje šalyje reikia įvesti mokimą karinio mūšto visiems vyrams. Tas sakė, išlavintų vyrus kūniškai, atitolintų kitų valstybių pasikesinimą užpulti šią šalį ir pakeltų šios šalies gyventojų patrijotizmą.

NELAIMĖ TIES BERLINU.

Arti Berlino, ant upės Spree susikūlė du pervazai. Nuskeno 20 žmonių.

Anglai smarkiai grumiasi su vokiečiais.

Rusai taiso naują smugį turkams.

Francuzas perlėkė per Vokietiją.

Bostone laukiamas vokiečių submarinas.

ANGLAI IR VOKIEČIAI KERTASI.

Francijoj tarp anglų ir vokiečių eina labai smarkūs susirėmimai. Viena ir kita pusė daro atakas ir bando pasivaryti.

Anglai laikosi miestelyje Pozieres, nežiūrint į didžias vokiečių atakas. Francūzų ginamose vietose susirėmimų šiuo kartu nėra. Visame fronte nieko svarbaus nesideda.

RUSŲ FRONTE.

Vokiečiai skelbia, jog rusai į pietų rytus nuo Rygos darė silpnas atakas. Atakos buvę atmuštos. Padauguvyje vokiečiai nuviję rusų žvalgus. Vokiečiai pripažįsta, jog į pietus nuo Stonowkos ir į pietus nuo Berestechko rusams pasisekė persilaužti per pirmąją vokiečių apsigynimo liniją.

I vakarus nuo Burkanow vokiečiai nušovė rusų orlaivį. Rusų pranešime sakoma, jog jų flotilija ant ežerų Miazdol ir Naručių apšaudinėjo vokiečių pozicijas. Reikią rusai ant jų ežerų įsitaikė karinius laivus.

I šiaurės rytus nuo Baranovičių rusai atmušė vokiečių atakas.

Luoko apielinkėse ant rusų pozicijų skraidė du vokiečių aeroplanu ir numetė keletą bombų, kurios nepadarė blėdės.

Buvo didis susirėmimas miestely Galičiane. To miestelio gatvėse rusai su savo priešininkais durtuvais badėsi. Rusai emė viršų, paėmė dvi armotas ir 77 austrus ir vokiečius į nelaisvę. Palei Slonevkos upę gen. Sacharov su savo pulku persilaužė per vokiečių dygliuotas tvoras ir užvedė ataklų susirėmimą.

Karpatų kalnuose į vakarus nuo Kimpolungo trys vokiečių pulkai atakavo rusų raitariją. Vienam rusų artileristui Lečkinui tame mūšyje granata nutraukė ranką. To nepaisydamas jis viena ranka darbuosė prie armotos. I šiaurės vakarus nuo Kimpolungo 49 rusų kazakai užpuolė priešus ir paėmė nelaisvės 7 oficerius ir 57 kareivius.

UZKAUKAZYJE.

Užkaukazyje rusai varosi prie užėmimo naujo svarbaus turkų punkto. Artinasi prie Erzangan. Tas miestas taip svarbus, kaip Erzerum ir Trebizond.

Po užėmimo Erzerumo ir Trebizondo turkai labai stengėsi sulaiykty rusus; bandė nuvyti atgal ir kaikur buvo

jiems pasisekė. Bet visvien rusų žengimo pirmyn nenustabdė.

Rusai varosi linkui Erzangan trimis keliais — nuo Gurnish Khaneh, Baibut ir Makhatun. Šitie trys punktai neseniai rusų užimti ir Erzangan puolimo dienos suskaičytos. Sako, jog jau turkai pradėjo kraustyti iš to miesto. Nešinasi į Sivas, kurs gulį 130 mylių į vakarus.

ITALIJOS FRONTE.

Italai turėjo šokių tokius laimėjimus. Po smarkios naktinės atakos jie paėmė kalną Cimone. Chiesa kalnuose irgi pasivarė pirmyn.

KAIZERIS NORĖTŲ GRUMTIS PIRMOSE LINIJOSE.

Vakariniame fronte viena mieste kaizeris sakė prakalbą sužeistiems kareiviams. Kaizeris pasakė, jog niekas jo gyvenime nedarė jam tiek širdies peršėjimo, kaip tas, jog negali būti veikiančioj armijoj ir grumties pirmose eilėse. Dievo Apveizda jam pavadus vadovavimą visos šalies, jos armijų ir laivyno. Todel negalys rizikuoti savo gyvastį, turįs ją čedyti del gerovės savo krašto.

ORLAIVIŲ PER VOKIETIJĄ.

Francijus lakūnas Antoine Marchal sėdo savo orlaiviu mieste Nancy ir skriejo per Vokietiją į Rusiją. Buvo išlėkęs birželio 20 d. 9:30 val. vak. Lėkė per Berliną ir jį numetė problemačių, kurios sakoma, jog francūzai galėtų iš oro bombarduoti Berliną, bet to nedarysią, nes galų daug nekaltų moterų ir vaikų išžudyti.

Bet francūzo mašina pasi-pasigadino ir turėjo nusileisti žemyn nedalėkės 62 mylių iki Rusijos linijos. Arti Chelmo nusileido. Austrai iš pradžios netikėjo, jog jis francūzų lakūnas, bet paskui įsitikrino.

VOKIEČIŲ SUBMARINAS BREMEN BŪSIAS BOSTONE.

Bostone kas valanda laukiamas vokiečių submarino Bremen. Daug garlaivijų plauki-

nėja ir nori pasitikti įstabų laivą. O už trijų mylių nuo kranto Anglijos skraiduoelis raizo jurę ir bando sučiupti vokiečių submariną.

ISPLAUKS DEUTSCHLAND.

Pirmiau atplaukęs vokiečių submarinas Deutschland išplauks kaip tik Bremen įplauks į Bostono uostą. Lūgšiol Deutschland neplaukė todėl, kad nutraukti Anglijos laivus į pietus ir tokiu būdu padaryti saugesnę kelionę Bremenui. Kai Bremen įplauks, tai Deutschland smuks jurėn, kol Anglijos laivai iš šiaurės nebus nuplaukę į rytus.

Perka salas.

Dėdė Samas veda derybas su Danija. Dėdė Samas nori nupirkti Vakarines Indijos salas, kurios priguli Danijai. Tos salas guli į rytus nuo Porto Rico.

Dėdė Samas siūlo už tas salas \$25.000.000.

Dabar priguli nuo to ar Danijos parlamentas sutiks tą gešeftą padaryti su Dėde Samu ar ne.

Dėdė Samas jau 1902 m. dėrino tas salas ir Danijos valdžia buvo bėparduodanti. Tik tam pasipriešino parlamentas. Taip-gi būk Vokietija iš dalies tam priešinosi.

Derinamosios salas Suvienytoms Valstijoms svarbios yra iš strategiško atžvilgio.

Vaikų bilius.

Dabartinėj Suv. Valstijų kongreso sesijoj bus perleistas vaikų darbo bilius. Prez. Wilson ir dmokratų senatoriai labai varėsi ant to, kad to biliaus neatidėlioti.

Cleveland, Ohio. — Tunelyje ištiko gazo eksplozija. Tunelis įgriuvo ir uždarė 12 žmonių. 10 darbininkų puolė juos gelbėti, bet patys užtroško nudinguose gazuose. Jokios vilties neliko užgruotuosius išgelbėti. 8 darbininkai buvo sužeisti ir jie randasi ligoninėse.

Negirdėta Naujiena.

Jau išėjo iš spaudos

Laisvamanių žiedai.

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiai " " " " \$1.50
Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c.
Subatiniai numeriai po 3c.
Laiskus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to

DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius ir money orderius prašome išrašinėti ant "Darbininko" vardo kokiam nebūk reikalui tie pinigai būtų skiriama ar tai būtų prenumerata, ar knygu užsakymai, ar mokesčiai L. D. S.

Lietuvos šelpimas.

Amerikiečiai išgirdo balsą Lietuvos, esančios po vokiečių: siųskite kas mėnuo bent po \$10,000,00, jeigu norite išgelbėti nuo bado mirties. Ar mes galėtume kas mėnuo surinkti po \$10,000,00? Ir lengvai galėtume, kad tik mūsų tarpe daugiau būtų vienybės ir susipratimo.

Zinoma didžiausią dalį tos reikalaujamos sumos turėsime sudėti mes, lietuviai katalikai, jau vien dėlto, kad mūsų yra milžiniška didžiūma; o taip pat ir dėlto, kad mes, rodos, labiau Lietuva mylime ir jos vargus atjaučiame.

Tik visa svarba tame, kad bent mes, katalikai, laikytumės vienybės. Mes turime savo Tautos Fondą, kurio išauginimui esame padėję tiek pastangų. Tiesa, iš visų lietuviškųjų fondų, jam geriausiai ligšiol sekėsi aukos rinkti, bet jeigu daugiau mes būtų turėję vienybės ir susipratimo — kelis syk tiek būtų ir šio fondo sudėje. Kiek lietuvių katalikų siuntė pinigų į Lietuvą ne per savo fondą, bet kitais keliais. Kiek katalikiškųjų draugijų laiko surinktus pinigus ir niekur jų nesiunčia. Mat paklauso visokių hauginių ir duodasi lengvai suklaidinti.

Neseniai atsirado katalikų tarpe dar vienas fondas, t. v. "American Relief Fund for the Lithuanian war sufferers." Šis fondas žadėjo darbuotis tik tarp amerikonių. (Nors Tautos Fondas irgi veikia ir tarp amerikonių.) Geri buvo tikslai to fondo; mūsų Tautos Fondo Seimas išreiškė pagėdavimą, kad tasai fondas visus surinktus pinigus siųstų per Tautos Fondą, kurį apsiuntų tuos pinigus nesikirsdamas į jokių nuosimėjus, siųsti į Lietuvą. Buvo norėta palaikyti šiame dalyke didžiausią vienybę.

Ar to naujojo fondo vedėjai išpildys tą pagėdavimą, ar ne, parodysi netolimoji ateitis. Kol kas vienog ateina žinios, kad kairurie to fondo steigėjai veda jo reikalus net priešingoje Tautos Fondui dvasioje. Tuloje vietoje, kaip tai patyrėme iš ištikimų šaltinių, to fondo komiteto narys ragino nuo estrados vietinio T. Fondo skyriaus valdybą, kad ji pinigų, surinktus į T. Fondą, pavestų jų naujam fondui, nes, gird, tas fondas visus surinktus pinigus nusiųs į Lietuvą sušelpiti nukentėjusiems, tuo tarpu kada T. Fondas 20 nuoš. apverčiaus ki-

tokiems reikalams. (Išgavimui Lietuvai laisvės). Nejaugi to fondo vedėjai nenujaučia šio momento svarbos, kad intempė visas pajėgas turime darbuotis, kad netik alkanus brolius papenėti, bet kad užtikrinti jiems ateityje laisvą kvėpavimą Lietuvos oru, gražių gyvenimą, pašalinimą visokių priešpaučių. Gana jau priešininkai šmeižė mūsų fondą dėl to rūpesnio Lietuvos laisvės reikalais (nors už akių ir kalbėjo, kad katalikai praktiškiausiai padarė). Dabar dar savieji padeda laisvamųjų dūdon pūsti.

Be to tas naujas fondas, kiek girdėti, labiau tarp lietuvių aukas renka, negu tarp amerikonių. Tai ką-gi beveiktų Tautos Fondas ir ar reiktų mums dviejų fondų su tuo pačiu veikimu?

Vis tai labai liūdni apsiereikimai mūsų gyvenime. Jie parodo stoką mūsų susipratimo ir pribrendimo. Kai kur mūsų gerb. kun. klebonai kaž kodėl neparojo savo vyskupui parodyti Tautos Fondą, ir todėl, kai buvo rinkliava po bažnyčias Lenkijos reikalams, nors ir buvo jų išprašyta tam tikra dalis rinkliavos Lietuvai (Chicagoje, rodos, \$7,000.00), bet už tuos pinigus greičiausiai bus steigiamos ir palaikomos Lietuvos lenkų mokyklos. Mat, sakysime, ir Chicago antvyskupis ir Bostono kardinolas ne patys atidavė lietuviams jiems skiriamą dalį, bet nusiuntė tuos pinigus drauge su kitais lenkų pinigais Sv. Tėvui. Žinoma, viskas prigulės nuo Sv. Tėvo. Bet Sv. Tėvas lengvai čia gali būti suklaidintas. Mes žinome, kad lenkai skelbia visam pasauliui, jog jie šelpia netik Lenkijai, bet ir Lietuvai. Nepersenai lenkų Centralis komitetas Sveicarijaj, kurį veda H. Sienkevičius ir J. Paderovskis, paskelbė, kad jie kas mėnuo duosią Lietuvai po 50,000 frankų. Šitie pinigai, kaip ateina tikros žinios, eina per rankas kun. Michalkevičiaus, kurs juos visus atiduoda lenkiškoms mokykloms steigti Lietuvoje, ypač Vilniaus gub. Vėliaus lenkų komiteto buvo paskelbta, kad iš 50,000 frankų trečia dalis turės eiti lietuviškai kalbančioms lietuviams, bet kun. Michalkevičius ir to nepildas, o visus pinigus atiduodas lenkiškoms mokykloms. Mes paklaustume kur garantija, kad pinigai lietuvių suaukoti savo bažnyčiose Chicago ir kitų vyskupijų, nenuėjo lenkų mokykloms Lietuvoje? Ir ar būtų ta baimė, jeigu visi katalikai remtų tik Tautos Fondą ir sa-

vo vyskupams tik jį rodytų? Juk jau bent tai galime tikrai žinoti, kad iš Tautos Fondo nei viena lenkiška mokykla negaus pašalpos.

Jei norime išpildyti savo svarbiausią šių dienų priedermę, t. y. kad išgelbėti Lietuvą nuo bado, turime nejuokais sukristi dirbti visi iš vien. Lai nelieka nei vienos mūsų kolonijos, kur nebūtų įsteigta Tautos Fondo skyrius (adr. Kazys Pakštis, 3255 So. Halsted str., Chicago, Ill.). Visos kolonijos lai platina T. Fondo blankas, lai rūpinasi surengimu Tag Day ir tt. Lai parenka aukų prie kiekvienos progos: per susirinkimus, prakalbas, vakarus, piknikus, per balius, krikštynas, vestuves. Lai iš mūsų akių niekuomet neišdila paveikslas vargstančios, badaujančios Lietuvos.

Bloko reikalais.

Vėl pradėdama kalbėti apie bloką katalikų su tautininkais. Mes visuomet giliai užjautėme reikalą vienybės tokiame svarbiame momente. Vienybės trokštame nuosirdžiai ir dabar. Tik mes turime pasakyti, kad mūsų tautininkai paskutiniaisiais laikais suėjimą į artimesnį vienybę žymiai ap sunkino.

Kai vasario (šių metų) pa baigoje Newarke ir Philadelphijoje tarėsi apie bloką katalikų ir tautininkų atstovai, ir vienu ir kitu buvo pripažinta, kad dėl pasekmingesnio bendro darbo, reikia, kad visi ateityje gerbtų krikščionybės principus. Katalikai su tautininkais tik tuomet galės pasekmingai darbuotis, kuomet matys, kad šie pagerbia jų brangiausius idealus ir nesikeisina ant jų šventenybių.

Tautininkų atstovai lengvai su tuo sutiko. Bet kuomet jų draugai laisvamaniai piktai sušuko prieš tai, šie buvo priversti atsisakyti nuo savo prisžadėjimų ir patys net pertraukė tolimesnes tarybas.

Šią vasarą ji Pittsburghe įvyko du svarbiu faktai, kurie vienus nuo kitų dar labiau atitolino.

Pittsburghe seimų laiku įvyko Tautinės Sandaros Konferencija, kurioje dalyvavo 20 ir keli žymesnieji Sandariečiai. Pirmojo Sandariečių suvažiavimo (Philadelphijoje) buvo nutarta ir ji Sandaros platformą įrašyta, kad Sandara gerbsiantis visus tikėjimus. Dabar Pittsburghe, Dr. Šliu-pui patarus, tie žodžiai iš platformos išmesti, jie vieni baltisai paminėti naujais, kad Sandara tik toleruosianti visus tikėjimus. Mes čia matome didelį žingsnį atgal nuo katalikų. Kas kita juk gerbti, o vėl kas kita tik toleruoti, kęsti, kaip kokį pikta.

Negana to. Konferencija priėmė A. Rimkos ir kitų sustatytą programos projektą, kur tarp kitų dalykų reikalaujama ir įvedimo demokratiškos tvarkos į mūsų parapijas, t. y. kad ne vyskupai ir klebonai vestų parapijos reikalus, bet patys žmonės (arba, tikriau sakant, per žmones — gudresni agitatoriai).

Mes čia matome pasikesinimą ant mūsų parapijų tvarkos ir ramybės. Tik tai tvarkos ir ramybei esant, mūsų kolonijoje gali pasekmingai plėtoties įvairūs kultūriniai darbai ir veikimai. Tai-gi mūsų įsitikinimu šis punktas yra griežtai priešingas mūsų tautos ir Bažnyčios reikalams. Pittsburghe, rodos, buvo nutarta šį rudenį šaukti sandariečių antrąjį Seimą. Mes nuo širdies pagėdautume, kad sandariečių Seimas tuodu dalyku (apie toleravimą tikėjimų) ir apie kišimasi į parapijų tvarką, kad kitaip nutartų, negu tai padarė Pittsburgho konferencija. Jei tai neįvyks, katalikai, nors ir su skausmu širdies, bet bus priversti žiūrėti į Sandariečius, kaip į savo ir tautos priešininkus.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

CHICAGO, ILL.
Skerdyklos.

Chicago — tai mėsos centras. Čionai kasdien fermeriai-ūkininkai atveža gyvulius. Mėsos-gi trusiai juos perka, jau iš viršaus savo nustatyta kaina. Tuojaus tuos gyvulius skirsto, piauja arba skerdžia ir sortuoja. Pagaliau mėsa yra išsiunčiama visur, kur tik siekia trusto rankos.

Į vieną pusę eina mėsa, į kitą-gi pinigai. Uždarbis-gi pasilieka pas Chicagos skerdy-nių gaspadorius. Skerdytnės Swift'o, Armour'o ir Bendrovės, tai netik ką skerdytnės, bet tikrai — tai miestas užimantis 14 kvadratinų blokių, kuriame be perstojojimo dirbama 55,000 darbininkų. Tieji darbininkai jau priprato prie visokios smarvės, nuo jų rankų retai kuomet nusiplauja kraujas ir taukai. Gaspadoriai išnaudoja juos, tuos bėdinius darbininkus, mokėdauji jiems už 10-12 valandų bailsaus, bei sunkaus darbo vos po 8 ar 10 dolerių ant savaitės.

Tame taip vadiname mėsos mieste yra viskas, kas tik reikalinga civilizotai, pažangiai šaliai, būtent: bažnyčios, bankai, offisai, laikraščiai, krasa ir tt.

Tose skerdyklose, kasdien papiaujama apie 50,000 jaučių, 9,500 veršūnų, 88,000 kiaulių ir 72,000 avių. Prie atvežimo ir nuvarinėjimo šių gyvulių dirba apie 600 žmonių, 2,000 arklų ir 3,200 vagonų-karų.

Naktį jį visus užtvarus privaro daugybę gyvulių, kurie rodos atjaučiant artimą mirtį, bliauja, žviegia, rėkia, kaukia. Nuo ankstybo ryto iki vėlybam vakarui, šita gyva ir dar norinti gyventi, taip saktant, gyvulių armija, yra gaudoma po skerdytnes, kurią suvarė j tam tikrus užtvarus ir padėję ant mašinų piauja, pertraukė tolimesnes tarybas.

Nemalonu prisitarti prie šių baisių smauginių gyvulius namų. Eini rodos į pragarą j jures krauju.

Vadovas, kuris rodo svečiams, tosios Chicagos grožybės, yra žmogus be rankos, mat peilis jam jū nukirto. Bendrovė-kompanija atlygino nelaimingam žmoguiui tuom, kad paskyrė jį už \$8.00 j savaitę vedžioti svečių. Ir jis žmogus pildo tą savo darbą; diena iš dienos veda ir aiškina skerdyklų įstaigą. Veda tik-tai j nekurias vietas, taip saktant švaresnias, bet j sklepus, kur dusinasi apie 10,000 žmonių ten neveda, nes ten amžina paslaptis. Ten darbininkai per ištisus metus nemato svetimo žmogaus. Ten krinta mėsa, viduriai ir visos išmatos ir ten plačiais upeliais bėga kraujas. Kas ten veikiama su tuomi krauju ir išmatomis — pašalinis žmogus neprivalo žinoti. Žmogus jau toks sutvėrimas kuris valgo ir už viską brangiai moka. Ji sai maitinasi tuomi krauju ir suvalgo tas pasmirdusias išmatas.

Mus vedė plačiais tiltais Tūkstančiai jautienos, versienos ir avinėnos šlaunų su štempelių ženklais, pakabin-ti, laukia savo eilios, kuomet juos išveš. Toliau mus nuvedė pas baisia didelius kati-laus, kur apie 700,000 svarų kiaulienos spirginama. Ten iš katilų ant tam tikrų rėlių išvežama jau prirengti lašūn-kai, dešrinkės suvnytojama j popiera, užrišama ir metama, kur tai j kokią tai bedugnę. Darbininkai tyliai, bet greitai ir smarkiai dirba su savo rankomis. Vieni paduoda, kitai-gi ima, treti pataiso, ket-virti sulanksto, penkti užri-ša, šeštieji-gi meta ir tuom užsibaigia tas darbas, rodos mažutis, vienodas, bet dar-

kai čia yra labai atsižymėję savo darbštumu, o ypač aukomis del karės nukentėjusiems. Čia kaskartas vis tankiau pradeda atsilankyti geri kalbėtojai iš So. Bostono, ir iš toliaus. Taip-gi čia pareina visokių pakraipų laikraščių, daugiausia skaito "Darbininką," "Am. Liet.," "Vienybę Lietuvosninkų," "Draugą." Kai kas skaito "Ateitį," "Keleivį," "Laisvę" ir "Šakę."

Kai kada ir viduriniai parsi-škiviečia kalbėtoji. Ale kaip tie mūsų socialistai, tai a-niems nerūpi badaujantieji lie-tuviai, nei kiti kokie geri darbai. Aniems tik rūpi, kad nenusilpnėtų jų jū bedieviškoji dvasia, ir tuo tikslu, kad su-raminti savo neramumą dvasios jie parsiškiviečia tokius kal-bėtojus, kurie burnoja prieš Dievą ir šventuosius, o katali-kams ir Vyčiams rodo sugniau-žtas kumštis, ale katalikai ir Vyčiai nieko ant to neatboja. Jie surengia gražių vakarėlių, pasikviečia gerų kalbėtojų, ir kas kartas vis smarkiau žengia prie augštesnio laipsnio tautiš-kam susipratime.

Nelegališkos smuklės.

Taip-gi nors čia smuklių ne-valia laikyti, ale visgi čia smukles laiko be laisnių, yra ir tokių štorelių, kuriuose lai-ko alų ir degtinę. Kai nori įs-gerti burdingierius, arba pati gaspadorius, tai paprašo gas-padinės, kad ji eidama j tokį štorelį ko nors parsinešti, par-neštų ir alaus, o visą orderį štornikas užrašo j knygelę, a-le jis niekuomet neužrašo, kad tai gaspadinė ėmusi alų, ale parašo, kad tai būk gaspadi-nė ėmusi duoną mėsa, arba kiti-ką. O šventadieniais, tai tokie svaigalų mylėtojai susi-tenka j tokias smukles pasima-kozirius, apsisistato stalą bute-liais alaus, na tai ir linksmi-nas lig vėlybos nakties, o pas-kui šukauja, it proto nustoje, o neretai ir pasipeša. To-kiems žmoneliams nerūpi, kad tai šventa diena, kad reikia nueiti j bažnyčią, arba kur gerų prakalbų pasiklausyti, a-le kaip tik turi liuso laiko nuo darbo, tai ir skubinas ko-greičiausia aplankyti tas slap-tąsias smukles.

Reikia agento.

Taip-gi būtų verta, kad čia koks būtų agentas, kuris aplankytų visų čionykščių stu-bas ir užrašinėtu "Darbinin-ką" o ištikrųjų tie žmonės to nedarytu, jei pradėtų skaity-ti "Darbininką." O dabar čia bedievių agentai lankosi po čionykščių lietuvių stubas par-davinėdami visokius šlamštus, kaip tai: "Šakę," "Keleivį," "Džian Bambos spyčius" ir kitus-tokius tamsybės raštus, ir žinoma tokia šeimyna užsi-krėtusi tokiais bedievių raš-tais, užmiršta apie tėvynę Lietuvą, apie brolius mirštan-čius iš skurdo ir bado.

Laikas jau yra mums lietu-viams susiprasti, atbusti iš to miego, kuriame mes ligšiol miegojom, laikas atsizadėti kaziravimo ir girtuokliavimo, o laikas griebtis apšvietos ir kitų gerų darbų, pažiūrėkime į tokią šeimyną, kurioje gir-tuokliuoja vyras, arba abudu vyras su savo moterim, ten rasime skurdą visokių bėdų, o jų vaikučiai yra alkani ir nieko doros nemokunami ir n-ėra to tikėtis, kad tokių tėvų kudikiai būtų naudingi savo tautai ir visai žmonijai.

Upelis.

KEWANEE, ILL.
Kewanee, Ill. lietuviai jau žinomi nuo 25 metų. Iš pra-džiū jie buvo vadinami rusais, lenkais, vokiečiais tečiaus kiek laiku praslinkus pradėjo išlengvo ir lietuvių vardas eiti ekštėn. Jū čia dabar esama apie 150 šeimynų ir nema-žai pavienių. Yra daug jau-nuomenės čia gimusios ir au-tingios. Yra ir mašytų šeimynų su belgijonais, švedais ir vokiečiais.

Parapija.

Pačių parapijonų rūpesniu ir padedant kun. A. Deksnui jie čia turi išsistatę bažnyčią, kurioje dabar klebonauja kun. Jonas Cie. Parapijos statyme daugiausiai prisidėjo šv. An-tano draugija. Yra ir kitų draugijų, Liet. Ukėšų draugi-ja, kuri taip-pat nemaža pri-sidėjus parapijos naudai. Be tų dviejų draugijų yra dar viena moterų draugija, S. L. A. kuopa ir Lietuvos Vyčių kuopa, kuri buvo sudaryta tik prieš kelius mėnesius tru-su J. Štakelio, vietos vargo-ninko. Jos pirmininku yra J. Starus, kuris netik moka Vy-čius vesti, bet ir atsižymi sa-vo gabumu mechanikoje. Vy-čių kuopa nors ir nedidelė, bet spėjo nemaža geru padaryti tarp mūsų jaunuolių. Jos pajėgomis buvo surengtas tre-jetas vakarų: du dramatiški ir vienas deklamacijų. Dra-matiškuose vaidinta "Knarkia paliepus" ir "Karės Metu." Vakarai pasisekė Vyčiams ge-ral, kaip iš apšvietos taip ir pinigškos pusės.

Prakalbos.
Liepos 16 d. buvo čia pa-rengtos prakalbos paaiškinti apie S. L. A. siekius. Kalbė-tojum buvo pakviestas iš Chi-cagos advokatas F. Bračiulis. Kalbėjo neblogai, patarė ra-šyties jei ne prie S. L. A., tai prie S. L. R. B. A., o jei ne, tai nors prie insurance, kad mirštant aprūpinti savo šeimyną, paliekant jiems dau-giau pinigų, neg "nusipirki-mui skeptaitės ašaras nusi-šluostyti." Tik reiktų gerb. advokato paklausti kokia nau-da gali būti susivienijimui iš pasakojimų apie tamsumą mū-šų kunigų ir jų prisidėjimo prie parapijonų girtuoklystės, prie salinių skaičiaus. Savo išvedžijimais, ar tik advoka-tas nebus sukeitęs "cause and effect". Prisirašė tik vienas narys. Mat čia žmonių dau-guma katalikai, — tautininkai, o kuopos visa valdžia ne iš vardo, bet darbai, vedama socialistų. Žmonės su jais-gi bendruotis nenori.

Dar vienas-pastebėtinus da-lykas kad ant prakalbų labai mažai žmonių teatsilankė. Bu-vo trys priešastys, viena kad šilta, antra, kad tuo pačiu laiku buvo parapijos susirinki-mas ir trečiu, gal svarbian-sioji, tai "kun" Mockaus į-vestos tarp žmonių suirutės. Mat prieš kiek laiko kai-kurie vietos "veikėjai" susi-tarė parsikviesti velnių parda-vinėtoją, sužinoti apie tikėji-mo tiesas. Rinkta aukos jo pertraukimui ir nuo katalikų. Jo prakalbos nepatiko nei pa-ties kvietėjams. Tečiau dar labiau rimtesniems žmonėms. Kvietėjų tulas išmestas net iš draugijų. Bet nesutikimų bu-vo tik pradžia. Dabar j kiek-vieną kalbėtoją žiūrėma su ne-susitikėjimu ir j prakalbas daugelio nei su pragru nepri-viliosios.

Iš lietuvių pramoninkų čia yra 4 ar 5 krautuvės valgomų-jų daiktų, vienas kriaučius vienas šiaučius, tai ir viskas. Miestelis sausas, tečiaus tik iš vardo, nes vietoj buvusių kelių salinių, dabar randasi daug slaptyjų, nors juos as-triai ir baudžiama. Yra kele-tas ir ūkininkų tai vienur tai kitur išsisklaidžiusių toje apie-linkėje.

Darbai eina geriau, neg pirmai kad ėjo. Dirbtuvėse algos pakeltos, tai nors ir ne-podaug dirba, tečiau nuomoms nebrangioms esant, lietu-viai gyvena gražiai.

P. Š.

WORCESTER, MASS.

Pilnųjų Blaivininkų 25 kuopa laikė savo mėnesinį susi-rinkimą šv. Kazimiero parapi-jos svetainėje. Šitas susi-rinkimas buvo vienas iš svar-biausių. Jame dalyvavo taip-gi ir mūsų gabūs moksleiviai ir prisidėjo savo patarimais. Worcesterio 25 kuopa Blaivi-ninkų yra gana skaitlinga ir veikti. Per susirinkimus visi užlaiko labai gražią tvar-klę ir prisideda prie svarntomų dalykų. Šitame susirinkime

Prutėnis.

CAMBRIDGE, MASS.
Katalikai darbuojasi.

Tas miestas turi gyventojų daugiau kaip šimtą tūkstan-čių. Jame gyvena visokių tautų žmonės. Lietuvių esą apie šešis tūkstančius, taipgi yra susitvėrusių visokių drau-gijų katalikiškų, laisvamaniš-kių, ir socialistiškų. Katali-

Prutėnis.

Prutėnis.

CAMBRIDGE, MASS.

Katalikai darbuojasi.

Tas miestas turi gyventojų daugiau kaip šimtą tūkstan-čių. Jame gyvena visokių tautų žmonės. Lietuvių esą apie šešis tūkstančius, taipgi yra susitvėrusių visokių drau-gijų katalikiškų, laisvamaniš-kių, ir socialistiškų. Katali-

Prutėnis.

Prutėnis.

CAMBRIDGE, MASS.

Katalikai darbuojasi.

Tas miestas turi gyventojų daugiau kaip šimtą tūkstan-čių. Jame gyvena visokių tautų žmonės. Lietuvių esą apie šešis tūkstančius, taipgi yra susitvėrusių visokių drau-gijų katalikiškų, laisvamaniš-kių, ir socialistiškų. Katali-

buvo gana daug kalbėta apie šių metų busiantį seimą, kuris atsibus Brocktone rugpjūčio 1 d. Į Seimą yra išrinkta 7 atstovai: Gerb. kun. J. J. Jakaitis, klier. Caplikas, pp. Pr. Jakaitis, J. Vaitkus, V. Vitkauskas, p-nios V. Liutkevičienė, P. Stoškienė ir p-lė Ona Sirvinskiūtė.

Kuopos Narė.
WORCESTER, MASS.

Draugijų susirinkimas.

L. D. S. 7 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą 11 d. liepos. Po atidarimo susirinkimo delegatai, kurie atstovavo 7 kuopą pirmam L. D. S. seime, laikytam 3-4 d. liepos So. Boston, Mass. išdavė raportą ir plačiai išaiškino apie seimo nutarimus. Buvo svarstoma apie išplatinimą katalikiškos spaudos ir surengimą Katalikiškos Spaudos Savaitės, vienbalsiai nutarta pradėti tas prakilnus darbas. Nutarta pasiūsti atsišaukimus visoms idėjinių organizacijų kp, kad jos prisidėtų. Išrinkta du atstovai Juozas Navikas ir Antanas Račkauskas, kurie su kitų draugijų atstovais darbuosis išplatinime katalikų spaudos. Viršminėtas nutarimas gal vienas iš svarbiausių.

Lietuvių gyvenimas.

Lietuviai čia apsigyvenę nuo 14 metų. Gi vienas 25 metai. Veikimo jokio nebuvo, nes nėra kam veikti. Draugijų katalikiškų nėra, gyvuoja S. L. A. ir T. M. D. kp. ir cicilikų sąjėdė. Nors iki šiol nieko nebuvo veikama, bet paskutiniu metu tvėrėsi Vyčiai o taipgi pasidarbavimu p. I. Kampauskio susitvėrė ir parapija 9 liepos.

Cicilikų choro gegužinė.

Liepos 7 d. cicilikų choras parengė gegužinę. Sudainuota keletas dainų. Gegužinė nusisekė kaip turkas prie Erzerumo. Buvo dar ir prakalbos. Kalbėjo koksai ten garsus kalbėtojas. Liepė savo cicilikėliams dainuoti visas dainas, kokias tik moka, tik nedainuoti Sveika Marija ir garbė būk Dievui Tėvui. Truksta visko tiems cicilikpalaiškiams, bet labiausia liežuviu tvarkos.

Marijos vaikelių draugijos gegužinė.

Liepos 16 d. viršminėta merginų dr-ja surengė gegužinę. Publikos susirinko didelis buris, kad buvo graži diena tai visi gražiai žaidė ir linksminos. Parapijos choro vyrai sustoję sudainavo kelias gražias daineles, kurios publikai patiko. Bravo giesmininkams. Linksmnikit mūsų širdis. Pelnas šios gegužinės buvo skiriamas šv. Kazimiero parapijos naudai. Bet tikime, kad gerai ir pelno buvo, nes apie penktą valandą visi gerimai ir užkandžiai išparduoti. Garbė jums, sesutės. Dirbkite Katalikų Bažnyčios ir Tėvynės labui, nes to Dievas ir tauta laukia.

Liepos 11 d. vietinis klebonas iš sakyklos paaiškino parapijomams, kad naujos bažnyčios vidurinis darbas, kaip tai staliorystės ir maliavojimo yra varomas gana sparčiai. Taipgi vardu visos parapijos padėkavojo šv. Jurgio draugijai už gausią auką \$500.00 už kuriuos bus intaisyta didelis liktorius ir pakabinta vidury bažnyčios. Worcesterio lietuviai susilauks gražios bažnyčios.

Vieversėlis.

CHICAGO, ILL.

Liepos 20 d. L. Vyčių 4 kp. Dievo Apveizdos parapijos svietainėje turėjo pusmetinį susirinkimą. Nariai beveik visi atsilankė, kurių šioje kuopoje namazai yra. Taigi išrinkta nauja valdyba, pirm. J. Kudirka, vice-pirm. S. Sirmulis, protokolų rašt. A. Benevičius, kasos globėja E. Benevičiūtė. Dramatiško rateio rezisierium p. Balsis, dvasišku vadovu gerb. kun. J. Paškauskas. Gerb. kun. J. Paškauskas išreiškė norą darbuotis ir atsilankysiant ant susirinkimų visada, kad tik bus neužimtas, tuomi nariai labai nusidžiaugė, kad gerb. kuni-

gas atjaucėja jaunimą ir ketina darbuotis del jų.
Kp. rašt. A. Benevičius.

SO. BETHLEHEM, PA.

Dirba žudymo įrankius.

Čia yra vieta kalnuota ir teka upė Lihihai. Ant jos kranto stovi milžiniška dirbtuvė Bethlehem Steel Kompanijos. Ta dirbtuvė tęsiasi net 5 mylias. Dirbama visokie a-municijos dalykai. Darbininkų dirba apie 28,000, tokiam dideliame skaičiuje dirba apie 200 ir lietuvių, mūsų brolių. Uždarbiai baisiai dideli. Yra tokių, kurie į dieną padaro net po \$7.00 ir daugiau. Mokesčiai būna kas dvi savaiti, taip gauna algos po \$100.00 ir daugiau. Yra tokių, kurie ir mažiau uždirba.

Ta milžiniška dirbtuvė gauda neapsakomai didelius užsakymus nuo kariaujančių valstijų Europos, daugiausiai iš Rusijos.

Lietuvių gyvenimas.

Lietuviai čia apsigyvenę nuo 14 metų. Gi vienas 25 metai. Veikimo jokio nebuvo, nes nėra kam veikti. Draugijų katalikiškų nėra, gyvuoja S. L. A. ir T. M. D. kp. ir cicilikų sąjėdė. Nors iki šiol nieko nebuvo veikama, bet paskutiniu metu tvėrėsi Vyčiai o taipgi pasidarbavimu p. I. Kampauskio susitvėrė ir parapija 9 liepos.

Sutvėrimas parapijos buvo labai sunkus. J. Kampauskas daug vargo panešė, kol savo norą atsiekė. Štai 4 liepos atvažiavo pasiūstas Eastono šv. Mikolo Ark. parapijos komitetas, surašinėjo vietinius apsigyvenusius lietuvius, parandavojo svietainę, surengė prakalbas ant 9 d. liepos. Sulaukė žmoneliai tos iškilmingos dienos, susirinko nemažas būrelis; vienii kitiems ranką paduodami meiliai tarėsi apie visokius gyvenimo reikalus.

Tuojaus pasirodo ant estrados p. J. Kampauskas, trumpai paaiškines prakalbų tikslą, kvietė visus į vienybę ir ragino, idant visi išvien stotų į pradėtą darbą, kad sutvėrus parapiją.

Toliaus kalbėjo kun. P. Gudaitis, Eastono naujos šv. Mikolo Ark. parapijos klebonas. Jis taipgi nurodinėjo, kad žmonės vienydamiesi atlieka didžiulius kultūriškus darbus. Po to kalbėjo p. K. Balsys iš Eastono, apie tvarką parapijos komiteto, o ypač daug pripasakojo apie cicilikūčius, visą cicilizmą, kaip rankovę išvertė.

Po to padaryta kolekta parapijos naudai. Surinkta \$24.80. Paskui išrinko valdybą. Pirmininku išrinktas vienbalsiai p. J. Kampauskas, rašt. P. Totoraitis. Tai sutvėrta parapija ir Lietuvos Vyčių kuopa. Po visų prakalbų ištikto karštos diskusijos su cicilikais. Mat jiems nepatiko, kad katalikai pradeda susiprasti ir vienas cicilikutis manė sukirsti kun. P. Gudaitį, bet vyrukas pat-sai save sukirsto, nabagas išraudonavęs ištraukė, kaip vėžys atbulas iš susirinkimo.

Tekijla So. Bethlehemio lietuviai katalikai.

S. A. Striaukas.

PITTSTON, PA.

Antra laisvamanių diena ne-kaip nusisekė. Buvo laikyta 29 d. liepos. Zmonėlių susirinko keletas šimtų. Matyt jog lietuviai pradeda suprasti kas tai per laisvamaniai, nes kur-gi žmogus sveikas būdamas gali eiti ten kur nuodija žmogų "Šakės", "Keleivio" ir kitų tam panašių nuodais. Buvo matyt nešiojant glebiais ir kimšte kimšo į rankas žmonėms.

Kaip iš apgarsinimų teko matyt, tai ir programos būsiąs, bet nieko ypatingo, a-part gemblininkų, kurių buvo pilnas parkas su visokios rūšies ratais.

Taip atėjo ir prakalbų laikas, kur teko užgirsti Bulotos kalbą. Tai-gi kaip visur taip

ir čia neapsėjo nešmeižės Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpiti, bet kada pasi-baigus prakalbos pasipylė klausimai, tai taip apkrovė klausimais, kad A. Bulota atsakydamas sako: meluojį, vagie ir tt. Tuomi ir pasibaigė.

Pittstonietis.

PITTSTON, PA.

Lietuvių Jaunų Vyrų katalikiška draugija surengė išva-žiavimą, kuris atsibus ant Harveys Lake 21 d. rugpjūčio. Tai-gi gerbiai lietuviai ir lietuvaitės malonėsit tą dieną koskaitlingiausiai pribūti, nes visi žinot kiek gero yra nuvei-kus minėtoji dr-ja del labo lie-tuvių tautos. Kaip tai: surengi-me pirmos, antros ir trečios lietuvių dienos ir daug kitų gerų darbų atliko. Važiuokite visi kas tik gyvas, nes bus smagu praleisti laiką ant tyro oro. Nebus jokių svaigalų.

Vice-pirm.

CAMBRIDGE, MASS.

Liepos 28 d. Draugystė šv. Jono Krikštytojo turės savo pusmetinį susirinkimą svietainėj po No. 789 Main St., Cambridgeport 7:30 val. vak.

Ant šio susirinkimo yra už-kviečiami visi vietos nariai, kadangi yra daug svarbių dalykų aptarti. Taip-gi bus šiame susirinkime užbaigtas nutarimas, kuris buvo pasili-kęs nuo pereinū susirinkimų, kas link prisidėiūmū mūsų dr-jos į narius prie Tautos Fon-do.

Taip-gi primenu gerbia-miems nariams, jog tie, kurie dar neturi užsiprenumeravę mūsų draugijos organą "Darbininką," šiame susirin-kime galės užsiprenumeruoti už žemą kainą.

K. A. Galinauskas.
šv. Jono Krikštytojo dr-jos sekretorius.

Klaidų atitaisy-mas.

"Tautos Tarybos Am." atsišaukime į visuomenę, iš-spauzdintame 85-ame "Darbininko" numeryje, įvyko šios korektūros klaidos. Išpauz-dinta: "Amerikoje dabar randa-si... tūkstančiai šviežių lietuvių;" turėjo gi būti: šviesių lietuvių. Išspauzdinta: "Tautos Taryba Am... kvie-čia visus... kurie nors prie to atbudavojimo galėtų prisidėti, visų be skirtumo lyčių, tikė-jimo ir pažiūrų; turėjo būti: "Tautos Taryba Am.... kvie-čia... visus... kurie kuo nors prie to atbudavojimo galėtų prisidėti, visus be skirtumo ly-ties, tikėjimo ir pažiūrų."

KANTATA
Negirdėta Pramoga!

Pilnųjų Blaivininkų Seimo Vakaras
Ivyks Antradienio Rugpjūčio 1, 1916.
7:30 val. vakare

Lietuvių Tautiškame Name,
Main ir Vine Sts., Montello' Mass.

Programas bus labai platus ir įvairus, linksmas ir nau-dingas. Brocktono ir So. Bostono Bažnytiniai suvienyti chorai išpildys visą p. Sasnausko Kantatą Broliai. Be to dainuos daug linksmų dainų solų... Išsilavinus orkestra grieš apie tuziną gražių, širdžiai malonių kasnelių. Žod-žiu, bus tai pirmas toks puikus vakaras Brockton'e. Užtaigi gerb. Brocktoniečiai, Bostoniečiai ir aplinki-niai lietuviai kuoskaitlingiausiai atsilankykite į šį vakarą. Apart to viso bus dar keletas pamokinančių ir nau-dingų prakalbų. Kalbės gerbiai svečiai: kun. J. J. Jakaitis, iš Worcester, Mass., kun. Dr. Pr. Augustaitis, iš Girardville, Pa., kun. Valaitis iš Mahanoy City, Pa. ir kiti. Valio visi pasiklausyt garsaus veikalo Kantatos!

Baseball.

Brocktonas sumuštas.

Subatoje, antrą valandą po pietų prasidėjo smarki kova Cambridgeje tarpe Brocktono ir Cambridge baseballininkų.

Kada pirmą kartą Brocktonas susirėmė su Cambridge, tai Brocktonas laimėjo 20 — 2. Taigi ir šį kartą manė taip-pat pasiseks ir į Cambridge atvažiavo neprisirėngę. Cambridge pasinaudojo ta proga ir laimėjo 6 — 4.

Tas rezultatas aiškiai pa-rodė, kad Cambridge ratelis bus vienas iš smarkiausių vi-soje Naujoje Anglijoje. Pa-tartina Brocktoniečiams dau-giau prisirengimo jei jie nori būti pirmoje vietoje.

Stovis Ratelių.

	lai.	pral.	stov.
Worcester	2	0	1,000
Brockton	3	1	750
Norwood	1	1	500
Cambridge	1	3	250
Boston	0	2	000.

Sekandį subatą, liepos 29 bus susirėmimas Bostono su Cambridge. Tėmykite "Darbininke," kas laimės.

Reporteris.

L. D. S. CENTRO VALDY-BOS ANTRAŠAI.

Dvasiškas Direktorius:
Kun. F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas:
Motiejus Zioba,
29 Webster St.,
Molden, Mass.

Vice-Pirmininkas:
J. B. Salinas,
866 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Sekretorius:
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Sekretorius:
A. F. Kneizis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Iždininkas:
Mikolas Venis,
28 Story St.,
So. Boston, Mass.

Globėjai:
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.,
So. Boston, Mass.

Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

M. Abraščinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

Literatiska Komisija:
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pranas Gudus,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

DARBININKAI VIENYKI-MES IR KAS TAI YRA
SOCIJALIZMAS?

Parašė F. V.

Apie vienybę visas pasau-lis kalba, bet vargiai ją suran-da. Kas nori sužinoti ant ko turi remties tikra darbininkų vienybė, tegul šią knygutę perskaityt. Čia ir-gi suras daug žinių apie socialistų mokslą. 32 pusl.....5.

ŠIS \$2.50 ŽIEDAS UŽ \$1.00.

Turime ant rankos apie 500 šių žiedų ir ka-dangi daugiau jų nemanome daryti, tai vi-sus likusius nutarėme parduoti už tiek, kiek jis mums kainavo padaryti.

Šis žiedas yra padarytas gry-no Sterling sidabro.
NERIS MANUFACTURING CO.,
Box 76 d., Montello, Mass.

Nevėlu dar įgyti
METRAŠTĮ.

Pradėjime jau antrą metų pu-sę, bet dar nevėlu įsigyti šių me-tų METRAŠTĮ, nes jisai reika-lingas iki pat metų pabaigos. Bet šiometinio METRAŠČIO ver-tė ne kiek tenupis ir šioms me-tams pasibaigus. Jis yra, kaip knyga, kurios vertė laikosi per metų metus.

Ar visi žinot, jog šių metų METRAŠTIS yra didžiausia, gra-žiausia išleista lietuvių kalboje knyga. Malonu jį paimti į ran-kas, miela jį pasklaidyti, sma-gu paskaityti, linksmu pasigro-žėti puošniais paveikslais.

Straipsnių visokių, įvairiau-sių. Yra gražių eilių, smagių apysakėlių, vaizdelių, yra vi-suomeniškų straipsnių, pamoki-nančių raštų; yra rimtų raštų a-pie dr-jas, apie didžiąsias lietu-vių katalikų organizacijas; yra gerų moksliskų straipsnių. Daug yra žinių apie Katalikų Bažnyčios stovį Amerikoje ir apie Bažnyčios surėdymą.

Yra daug visokių skaitlinių, išvardyti visi Suv. Valstijų presi-dentai, visi popiežiai, išrodyta kiek kokio Lietuvos gubernijoje ir mieste lietuvių, rusų, lenkų, bajorų. Po šios karės viskas ki-taip stosis mūsų tėvynėje. Lie-tuvoje bus padarytos naujos sta-tistikos ir todėl bus indomu suly-ginti. O tie, kurie turės ME-TRASTĮ, tą galės padaryti.

Šiometinis METRAŠTIS tar-naus ne vieniems šiems metams, bet jo svarba ir vertė bus didelė per desetkus metų.

"DARBININKO" knygyne dar yra Metraščių ir galima iš-sirašyti. Kaina be apdarų 75c. su apdarais \$1.20.

Tie, kurie jau turite MET-RAŠTĮ, patarkite, paraginkite išsirašyti tiems, kurie jo dar ne-turi.

Užsakymus siųskite:
"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Perskaitytus "Darbininko" numerius nenaikinkite, bet per-duokite tiems, kurie jo neužsi-sakė.

LIETUVIŠKI
PHOTOGRAFI.

Valeika, Laurinaitis & Co.

Atliekam artistiška-i dar-bus ir už pigia prekę. Taip-gi padarome didelius paveiks-lus.

Mūsų adresas:
250 W. 4-th St.,
S. Boston, Mass.
(Arti C St.)

Gerai perskaityk!!!

APSVARSTYK IR PAGALVOK, o kada persi-tikrinsi, kad pas mumis viskas pigiau, kaip jūnų miesto krautuvėse, tada pasiskubink parsitraukti nors vieną sau reikalingą daiktą iš mūsų. Mes nupirko-me didelę daugybę visokių tavorų už labai pigią kai-ną. Dėlto ir jums galime pigiai parduoti. Pamė-gink, ir kuomet jums patiks, apie tai pasakyk ir sa-vo pažįstamiems ir draugams. Tegul ir jie nuo mū-sų nusipirks, o jums už pasakymą visometu padėka-vos.

ŠTAI MŪSŲ TAVORAI IR PREKĖS.

1. **Drukuojama mašinėlė,** labai aiškiai drukuoja, lė, galima ją ir į švarko kišenių įsidėti. Labai vi-kiėkvienam tinkama, labai stipriai padaryta, nedide-siems naudinga ir paranki. Jos kaina buvo 30 dolerių. O mes parduodame už \$7.50.

Kita didesnė drukuojama mašinėlė, kokia nau-dojava visuose ofisuose. Jos vertė 100 dol., o mes parduodame už \$16.50.

Ir dar viena vardu Number - one \$24.50

Auksinis atramentas. Atrodo labai gražus laišk-as tuo atramentu parašytas. Kiekvienas gavęs tuo atramentu parašytą gramatą negali atsidžiaugti, taip kaip jam šimtą dolerių dovanotumei. Bonkutės kai-na \$1.00.

Sidabriniai milteliai užpilti ant atramento, bliz-ga, atrodo labai gražiai. Tinkami meilingiems laišk-ams rašyti — 50c.

3. **Geriausios britvos skusties.** Nei Anglijos ka-ralius Jurgis neturi geresnių už šitas. Atrodo kaip per saldų pieną plaukia. Labai aštrios. Kaina \$1.50, \$2.50, \$3.50 ir \$4.00. Kiekviena britva gvarantuo-jama. Jei nebus gera, atsiųsk mums atgal, o mes i-tos vietą duosime kitą. Nors dešimtį kartų gali mainyti.

4. **Grynos skuros pustai (diržai).** Kaip ant jų britvą papustai, tai ji ima barzdą, kaip dalgis žolė. Kaina \$1.00, \$2.00 ir \$3.00.

5. **Geriausi galastuvai** britvoms ir peiliams ga-ląsti \$1.00, \$2.00.

6. **Ar girdėjai kuomet apie žiūroną** Tai labai puikus daiktas. Nuėjęs teatran, į pikniką arba kur į laukus, prisidėk žiūroną prie akių ir visus toli esan-čius daiktus pamatysi, nors daiktas, mergina, ar vai-kinas būtų už 10 mylių tolumoj. Atrodyt, kad tai matai prieš save tik už kelių žingsnių. Ir viskas kuo-aiškiausiai matoma. Daug džiaugsmo turėsi, kuomet tavęs ištoli niekas nemato, o tu viską matai. Gera žiūroną įsigyti dar ir turintiems silpnas akis. Pa-mėgink nusipirkti. Kaina labai pigi, tik \$4.00, \$6.00 ir \$8.00. Paanknuoti, su šilkiniais pasaitėliais, taip vadinami inžinieriški \$18.50 ir \$23.50.

Kas pirks šiomis dienomis ir prisiūs šį apgarsi-nimą podraug su pinigais, tam duosime geras dova-nas: porą šilkinį pančekų ir šilkinę skepetaitę. Tik reikia paminėti, kokių pančekų nori — ar vyriškų ar del merginų.

Pinigus ir laiškus siųskite tokiuo adresu:

Jack Mailing Order Co.,
General Delivery.
Terre Haute, Ind.

1) Ar reikia gerų baiseklių (dviračių), kurių nereiktų nuolat taisyti, kuriais būtų lengva važiuoti ir būtų nebrangūs? Jei tokių nori, pirk iš mūsų. Savo mieste tokių negausi nei už 40 dolerių. O pas mu-mis su dubeltavais roberiais kaina \$12.00. Vadinami pirmo gatunko \$18.75.

Prie kiekvieno baiseklio duodame dovanai dar triūbą del signalo vertės \$3.00. Pasiskubinkite nusi-pirkti, nes nedaug teturime.

2) Ar žinai svieto mandrybę, kad į penkias mi-nutes galima nuvažiuoti 10 mylių štyminiu baisekliu? Ryto metu į darbą nereikia anksti kelties ir vakare suvargus po dienos darbo ilgai eiti namo. Kas turi štyminį baiseklį, tas nejančia nuovargio. Labai ge-rai galima pasivažinėti, juo važiuoti nereikia jokio mokslo. Su kiekvienu tokiuo baisekliu mes duodame aiškinius nurodymus, ką greitai galima suprasti. Mū-sų kaina labai pigi — \$75.00, \$85.00 ir \$125.00.

3) Auksinis laikrodėlis gryno aukso, 14 karato, 17 akmenų, kaina tik \$32.50. Lenciūgėlis auksinis \$13.25 ir \$15.50.

4) Auksinė plunksna, pati atramentą pritraukia, 14 karato aukso — \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. Turime daug visokių armonikų, koncertinų ir tt. Pinigus ir laiškus siųsdami adresuokite:

Jack Mailing Order Co.,
Gen. Del. Terre Haute, Ind.

PLATINKITE
"Darbininko" leidinius.

Paveikslai.

Papuoškite savo namus gražiais paveikslais. "Darbininko" knygne galima gauti dailių, įvairių, visokių, didžiųjų ir mažų, pigių ir brangių paveikslų.

Vietinius ir apeliinkes lietuvius kviečiame atsilankyti ir išsiskirti sau tinkamų paveikslų. Kitų miestų lietuviai gali išrašyti.

Štai paveikslų surašas:
PO 15c. DIDUMAS 11X14 COLIU.

Šv. Rita. Spalvuotas.
 Šv. Juozapas. Juodas ant balto.
 Šv. Cecilija. Juodas ant balto.
 V. J. Kristus su erkėčių vaiku. Juodas ant balto.
 Širdis V. J. Kristaus. Juodas ant balto.

Nekalto Pras. Panelės šv. Juodas ant balto.

PO 25c., DIDUMAS 16X20 COLIU.

Šv. Teresa. Juodas ant šviesiai geltono.
 Šv. Juozapas. Juodas ant balto.
 Jezaus paveikslas. Juodas ant balto.

Panelė šv. su Kūdikėliu. Juodas ant balto.
 Apreiškimas Anolo Gabrieliaus. Spalvuotas.

Užgimimas V. Jezaus. Spalvuotas.

Bėgimas į Egiptą. Spalvuotas.
PO 50c., DIDUMAS 18X24 COLIU.

Šventoji Seimyna. Spalvuotas.
 Panelė šv. škapliernos.

Spalvuotas.
 Šv. Juozapas. Spalvuotas.

PO 75c., DIDUMAS 16X24 COLIU.

Šv. Antanas. Tamsiai spalvuotas.

Nekalto Prasdėjimo Panelės šv. Spalvuotas.

PO 75c., DIDUMAS 22X28 COLIU.

Malda Darže. Spalvuotas.
 Panelė šv. Ražancava.

Spalvuotas.

Paskutinė Vakarienė. Spalvuotas.

Seimyna šventoji. Spalvuotas.

Panelė šv. škapliernos.

Spalvuotas.

Nekalto Prasdėjimo P. šv. Kristus beldžia duris. Spalvuotas.

Bėgimas į Egiptą. Spalvuotas.

Ruoškites Seiman.

LIETUVIŲ PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIV. AMERIKOJE VI SEIMAS.

L. P. B. S. Semas įvyks šiomet Rugs. 1 d. (utarninke) Brokton, Mass. L. P. B. S. visos kuopos malonės sušaukti susirinkimus delegatų išrinkimui į Seimą. Seimas nusiseks tik tuomet, jeigu kuopos pasirūpins atsiųsti atsakančius delegatus ir su gerai apgalvotais inėsimais Seiman, kaip sulgy pačios blaivybės idėjos praplatinimo, taip lygiai ir organizacijos sustiprinimo.

Dažnai per mūsų seimus tenka matyti visai netinkamus delegatus, per tai visas Seimo darbas buvo trukdomas. Mes šiomet norėtume matyti Seime žmones suprantančius blaivybės ir mūsų organizacijos svarbą, šiomet daug reikėsia vėl pasvarstyti apie mūsų organizacijos sutvarkymą, konstitucijos patobulinimą ir tt... Mūsų organizacija gal delto netaip labai pasekmingai veikia, kaip ji turėtų veikti, kad pati vidurinė jos tvarka nėra tobula

Kuopos delto-gi teiks rinkdamos delegatus ir pasvarstys kokiuos padaryti pačioj organizacijoj potobulinimus.

Per šiuos kelis mūsų organizacijos gyvavimo metus jinai ingija vis daugiau pritarėjų, visuomenė kas kart labiau atjaucia ir supranta kad blaiviams tautoms priguli šviesi ateitis, tai-gi pasirūpinkime visiems atidaryti duris į mūsų organizaciją, palengvinti įstojimą.

Šitasai Seimas tai-gi ir tu

rės tai padaryti.
 Kun. Pr. Augustaitis
 P. Bl. Susiv. Am.
 Pirmininkas.

Tautos Fondo valdyba.

Pirmininkas: —
 Kun. J. J. Jakaitis,
 Providence & Waverly St.,
 Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm.: —
 Adv. A. Slakis,
 3255 So. Halsted St.,
 Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm.: —
 Kun. P. Serafinas,
 2327 W. 23-rd. Pl.,
 Chicago, Ill.

Sekretorius: —
 K. Pakštas,
 3255 South Halsted Str.,
 Chicago, Ill.

Iždininkas: —
 B. Vaišnoras,
 1514 Carson Str.,
 Pittsburgh, Pa.

Lėdo globėjai: —
 A. Nausiedienė,
 917 W. 33-rd. St.,
 Chicago, Ill.

J. Milianskas,
 PITTSBURG, PA.

"DARBININKO" AGENTAMS IR PLATINTO.

JAMS.
 Dabar geriausia proga, pasirodyti uoliais platintojais katalikiškos spaudos.

Utarninko ir ketvergo "Darbininko" No. pasiduoda po 2 centu, subatos 3c. Gabus ir apskurus veikėjas gali gana daug išplatinti, jeigu pats negali pardavinėti suorganizuok vaikų burelį, jie geriausiai išplatins.

Taip-gi neužmirškite parsitraukti iš "Darbininko" knygyne visokių knygelių, labai pigiai galite gauti.

"Darbininkas" priima visokius spaudos darbus, plakatus, tikietus, konstitucijas ir tt. ir atlieka darbą geriausiai ir pigiausiai.

Remkite kuo galite, nes žinote kad "Darbininkas" vienintelis darbininkų užtarytojas.

Visokiais reikalais kreipkitė:
 "Darbininkas,"
 242 W. Broadway,
 So. Boston, Mass.

KAS TAI YRA ESPERANTO?

Esperanto yra tai dirbtinė kalba, geniališka išrūšanti nuo amžių tarptautiškos kalbos klausimą.

Esperanto yra tai gražiai skambanti kalba, kuri duodasi neišpasakytai lengvai linkniuoti apie visokeriopų minčių bei išsireiškimų; nėra tokios minties, kurios žmogus Esperanto kalboje negalėtų išreikšti.

Esperanto yra tai neutrališks irankis komunikacijai tarp intelektuališkos žmonijos.

Esperanto neturi tikslo panaikinti tautines kalbas, bet šalia tautiškų kalbų tarnauti tarptautiškuose reikaluose.

Esperanto atneša Lietuviams garbę, nes jos autorius gimęs Lietuvoj.

Esperanto lygina visų tautų žmones ir prašina neapykantą, nes kalbant esperantiškai nereikia nusizeminti prieš svetimas kalbas.

Esperanto kalba yra didžiausis kultūriškas išradimas devynioliktam šimtmetyje ir turi didelę ateitį prieš save.

Esperanto kalbos gramatika neišpasakytai lengva; vidutiniškai prasilavinęs žmogus ją gali išmokti į valandą laiko.

Esperanto kalbos žodynas susideda iš kelių tūkstančių grynai tarptautiškų šakninių žodžių, beveik visiems apšviestiems žmonėms žinomų, tai-gi daugiau kaip pusę nereikia nei mokintis.

Esperanto šiandien ant tiek jau yra išplatintas, kad nerastite pasaulyje miesto ir net didesnio kaimo, kur nebūtų esperantistų.

Esperanto kalboj parašyta teksta galima skaityt su pagelba žodyno, net nesimokinus gramatikos, kas kitose kalbose yra visai negalimas daktas.

Esperanto, užkariavęs pasaulį, atneš žmonijai tą naują, kad žmonės galės skaityt viską, ką tik rašėjai yra per amžius paraše, ar parašys, nes tą viską lengva bus išverst į esperanto kalbą.

Esperanto milžiniškais žingsniais žengia pirmyn; jį tūkstančiai draugysčių platina, turi daug laikraščių ir suviršum 5000 tomų literatūros, verstos ir originališkos bei tūkstančius praktinių prietelių rėmėjų.

Tat mokinkimės ir platinime tarptautišką neutrališką kalbą ESPERANTO.

Paieškau brolio P. Čereškos, Kauno gub., Ukmergės pav., Deltuvos miestelio. 12 m. kaip gyvena Amerikoje. Pirmiausia gyvena St. Louis, Mo. Meldžiu jo paties atsiskaiti, ar kas kitas šiuo adresu:
 Antanas Čereška,
 75 Broadway,
 So. Boston, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su būdinkais, Sodais, apšėtais smegz soraž sojų papijais ir sėklų nebrangiai ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame užde-tojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje. Apygyvendinome 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiausioj apeliinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Mason county. Toj puikioj apeliinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstančius lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojau indėdami už 4 centus krasos markiu, o mes prisiysime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo.

Adresnokite,
 A. KIEDIS & CO.
 Peoples State Bank Bldg.
 Scotville, Mich.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų noro.
JONAS BERZELONIS & CO.
 28 Chandler Str., Boston, Mass.
 (Castle Square's Block'e.)

James Ellis Co.
 Kamps B ir B'way,
 Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvėj. Atdara panedėlio ir subatos vakarais.

Telephone So. Boston 605
Lietuviškas ADVOKATAS
 William F. J. Howard
 Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliuskas
 315 Broadway, So. Boston.

DR. SPRINGER
 DENTISTAS
 49 Chabers St.,
 364 Harrison Ave
 West End
 S. E. Ecstn

LIETUVIS KRIAUCIUS.
 Pasiuвам visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taip-gi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.
PETRAS MAKAREVICIUS,
 105 So. Meade Str.,
 (Arti lietuvių bažnyčios)
 Wilkes-Barre, Pa.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė
 Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.
V. LUKOSEVICIA,
 Minersville, - - Pa.

Agentai uždirba po \$45.00 i

savaite, pardavinėdami mūsų patentuotą be šilumos kelinių protas. iKiekvienam vyru reikalingas. 150 nuoš. pelno.

Reikalauk platesnių informacijų.
 Neris Mfg Co.,
 Box 76,
 Montello, Mass.

PARDAVIMUI
 Barber Shop (Barzdaskutylklė) geroje vietoje. Biznio padaroma 60 dol. į asvaite. Parsiduoda pigiai.
 J. JASIONIS,
 116 Dorchester Ave.,
 So. Boston, Mass.

KRAUTUVĖ PARSIDUODA.
 4 kamps nuo mokyklos, geroje vietoje, geras biznis. PAR-DUODAME PIGIAI. Savininkas turi du bizniu ir negali apdirbti. Kreipkitės:
 128 B St., So. Boston, Mass.

ATMINK.
 Kiekvienas rakandas pirk-tas mūsų kratuvėj ženklina taupumą jums visiems
 IR
 Už kiekvieno daikto rasi mūsų gerą vardą, įgytą per 38 metus teisingo pirklavimo.

Aisbaksis lygiai toks, kaip paveikslas parodo. Iš gryno ažuolo. Sanitariškas. Geriausio išdirbimo. Taupina ledą.

James Ellis Co.
 Kamps B ir B'way,
 Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvėj. Atdara panedėlio ir subatos vakarais.

Telephone So. Boston 605
Lietuviškas ADVOKATAS
 William F. J. Howard
 Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliuskas
 315 Broadway, So. Boston.

TAUTOS FONDO ŽENKLELIAI — geriausiai nusisekė padaryti Bostono firmai **BOSTON BADGE CO.** Lietuvių tautiškos spalvos, žirgvaikis ir parašai anglų ir lietuvių kalbomis. Puikiausiai tinka platinti tarp amerikūnų per Tag Day.
 Už 1 TŪKSTANTŲ — TIK \$7.00.
 Adr. 294 Washington Str., Tel. Rom. 629
BOSTON BADGE CO.
 Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai.
 Ofiso valandos:
 Rytis iki 9 val.
 Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9
 536 Broadway, So. Boston.

Akių Specialistas.
 Prirenka akinius
H. S. Stone, Oph. D.
 399 B BROADWAY. SO. BOSTON.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)
 Priemio valandos:
 Nuo 2 iki 4 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
 509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel. 502 S. B.

Tel. So. Boston 294
DR. JOHN P. JONES
 Ofiso valandos
 nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet.
PHYZIKAS ir SURGIJUS
 Speciališkai atlieka visokius blogiausias gydymus, ypatinai su elektromis.
 392 Broadway, Cor. L. ir J. Str.
 SO. ECSTON, MASS.

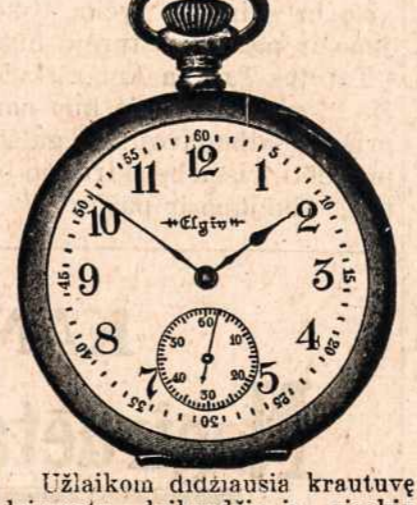
TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
 Ofiso adyenos Gydo visokias ligas
 1-3 P. M. 7-9 P. M. Priskiria Akinius.
 419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS
 Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiaisiais prietaisais, su naujų išraimų. Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
 469 Broadway, So. Boston, Mass.
 PRIE DORCHESTER ST.
 Valandos nuo 9 val. ryta iki 5 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Lietuvius Daktaras
Dr. Ignotas Stankus
 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
 Valandos Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakare.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS meistras
 indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
 Ofisas Gyvenimas
 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

— Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvienoje grūčioje. Jei prenumerata baigiasi, tai negaišnodamas atnaujyk.
 Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

Užlaikoma didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienuytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuostimtį duodam perkupčiams, didelį naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.
J. P. TUINYLA.
 322 Washington St., Boston, Mass.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.
 Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimanto.
 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Reikalauja merginos prie namų darbo.
 Nereikia dirbti nedėliomis.
 2823 Washington St., Roxbury, Mass.

D. L. K. V. B. MUZIKALIŠKA MOKYKLA.
 Mokinama ant smuko Piccolo Klarneto Piano Korneto Trombono Būgnelio.
 339 W. Broadway, South Boston, Mass.

C. & P. Telephone St. Paul 5347
GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.
 Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numerilius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų.
 Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.
JONAS GREBLIAUSKAS,
 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklėlių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu žarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus daran savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydūnų galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gydūoles.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.		
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.		
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.	Visokie kvėpianti mullai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo koju	25c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gydūolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gydūolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiysime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAKUSKAS
 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—
 Gyvam džiaugsmas-Sergančiam Viltis! Mirtančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstai, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —
 1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
 2) Moka pašėlpą nariams-ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00.
 3) Šelpia neigalinčius narius ir našlaičius.
 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.
 5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir morališkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštininką, šituo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,
 112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.